

**REGULAMIN
VII OGÓLNOPOLSKIEGO
KONKURSU RECYTATORSKIEGO**

„W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek obozu KL Ravensbrück”

*„ Człowiek w niewoli staje się jak ptak, któremu połamano skrzydła.
Taki ptak najczęściej umiera.”
Maria Rutkowska-Kurcysz, nr obozowy 12062*

Podstawę do ogłoszenia konkursu stanowi Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie ustanowienia kwietnia miesiącem pamięci o ofiarach niemieckiego nazistowskiego Obozu Koncentracyjnego KL Ravensbrück.

UCHWAŁA SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ z dnia 30 marca 2011 r. w sprawie ustanowienia kwietnia miesiącem pamięci o ofiarach niemieckiego, nazistowskiego obozu koncentracyjnego Ravensbrück (KL Ravensbrück) Senat Rzeczypospolitej Polskiej pragnie przypomnieć, że 30 kwietnia 2011 r. mija kolejna rocznica wyzwolenia przez Armię Czerwoną niemieckiego, nazistowskiego KL Ravensbrück. W czasie II wojny światowej w KL Ravensbrück osadzono 132 tysiące kobiet i dzieci, z których zginęły blisko 92 tysiące. Liczbę Polek szacuje się na około 40 tysięcy. W latach 1942—1944 w KL Ravensbrück przeprowadzano zbrodnicze doświadczenia medyczne na więźniarkach — w większości młodych Polkach. Operacjom poddano 86 więźniarek, w tym 74 Polki, przy czym większość z tych, które przeżyły, została kalekami. Szczególnie istotne jest podkreślenie tego, o czym zdaje się zapominać nie tylko polska, ale i międzynarodowa opinia publiczna: w KL Ravensbrück największą grupę etniczną stanowiły Polki i niemal wyłącznie na nich wykonywane były eksperymenty pseudomedyczne. Wyzwolenie KL Ravensbrück 30 kwietnia 1945 r. nie zakończyło cierpień. Niezmierzone cierpienia, jakim poddane było pokolenie Polaków żyjących w czasie II wojny światowej, nie mogą być zapomniane. Młode pokolenie coraz mniej wie o tych strasznych czasach. Powinnością naszą jest upamiętnienie ofiar, znanych i nieznanym, i zapewnienie należnego im miejsca w historii, podkreślając ich patriotyzm, bohaterską walkę o zachowanie człowieczeństwa w skrajnie trudnych warunkach. Oddajemy hold ofiarom zamęczonym w niemieckim, nazistowskim KL Ravensbrück oraz ocalałym, byłym więźniarkom obozu — Świadkom Historii. Dla upamiętnienia męczeństwa ofiar — kobiet i dzieci, Senat Rzeczypospolitej Polskiej ogłasza kwiecień miesiącem pamięci o ofiarach niemieckiego, nazistowskiego obozu koncentracyjnego Ravensbrück.

Marszałek Senatu: B. Borusewicz

§ 1 Postanowienia ogólne

1. Organizatorem Konkursu jest Instytut Pamięci Narodowej, Stowarzyszenie „Rodzina byłych więźniarek niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego KL Ravensbrück” oraz Miasto Ruda Śląska.
2. Organizatorów wspierają: Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Polski Związek b. Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych.
3. W realizację Konkursu są zaangażowani: Szkoła Podstawowa nr 24 im. Powstańców Śląskich w Rudzie Śląskiej, Ośrodek dla Niepełnosprawnych im. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Rudzie Śląskiej.
4. Komitet Honorowy Konkursu:
  - dr Wanda Półtawska – była więźniarka FKL Ravensbrück, autorka wielu książek w tym wspomnień „I boję się snów”;
  - dr Jarosław Szarek, prezes Instytutu Pamięci Narodowej;
  - prof. Elżbieta Kuta, prezes Stowarzyszenia „Rodzina byłych więźniarek niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego KL Ravensbrück”;
  - Grażyna Dziedzic, prezydent Miasta Ruda Śląska;
  - dr Barbara Oratowska – zastępca dyrektora Muzeum Narodowego w Lublinie;
  - dr Andrzej Sikora – syn śp. więźniarki FKL Ravensbrück Władysławy Sikorowej – harcerki z „Murów”, były Poseł i Senator RP;
  - dr Elżbieta Seferowicz – córka śp. Marii Rutkowskiej-Kurcysz, poetki obozowej, autorki wspomnień „Kamyki Dawida”, internowana w stanie wojennym, była Poseł RP;
  - Hanna Nowakowska – polska przedstawicielka w Międzynarodowym Komitecie Ravensbrück, córka śp. Janiny Ciszewskiej oraz wnuczka Władysławy Buszkowskiej, byłych więźniarek Ravensbrück, Prezes Fundacja Na Rzecz Kobiet JA KOBIEȚA;
  - Michał Neumann – syn śp. Marii Hiszpańskiej-Neumann, byłej więźniarki KL Ravensbrück, artystki malarki;
  - Maria Lorens – pomysłodawca Konkursu, córka śp. Katarzyny Matei, byłej więźniarki Ravensbrück, harcerki z konspiracyjnej drużyny „Mury”.
5. Celem Konkursu jest:
  - popularyzacja twórczości poetek obozowych z Ravensbrück oraz prozy poobozowej na bazie wspomnień byłych więźniarek KL Ravensbrück;
  - zapoznanie z losami więźniarek, aby pamięć o ich martyrologii przetrwała w pamięci kolejnych pokoleń;
  - uczenie świadomego odbioru kultury;
  - zwrócenie uwagi na związek pomiędzy literaturą a życiem kraju i narodu;
  - propagowanie wśród młodego pokolenia postawy miłości do Ojczyzny;
  - kształtowanie wrażliwości na piękno poetyckiego języka oraz kulturę słowa;
  - promowanie utalentowanej młodzieży;
  - wymiana doświadczeń nauczycieli oraz uczniów z różnych regionów kraju.
6. Konkurs ma charakter ogólnopolski i jest skierowany do uczniów klas VIII szkół podstawowych i uczniów szkół ponadpodstawowych.
7. Uczestnikami Konkursu są recytatorzy indywidualni.

8. Nad przebiegiem Konkursu, oceną występów konkursowych oraz wytypowaniem zwycięzców czuwa Komisja Konkursowa.

§ 2 Zasady udziału w konkursie

1. Udział w Konkursie jest dobrowolny i bezpłatny.
2. Warunkiem uczestnictwa w VII Ogólnopolskim Konkursie Recytatorskim jest nadesłanie wypełnionej elektronicznie karty zgłoszenia (Załącznik Nr 1) oraz przygotowanie przez każdego uczestnika jednego wiersza oraz jednego fragmentu prozy na bazie wspomnień więźniarek FKL Ravensbrück.
3. Nadesłanie karty zgłoszenia na Konkurs jest równoznaczne z akceptacją Regulaminu.
4. Zgłoszenia do eliminacji wojewódzkich (zwanymi dalej Półfinałem) należy przesłać w terminie do 7 marca 2021 r. do koordynatorów Konkursu we właściwych terytorialnie Oddziałowych Biurach Edukacji Narodowej Instytutu Pamięci Narodowej. Pełna lista koordynatorów Konkursu znajduje się na końcu Regulaminu oraz na stronie www.edukacja.ipn.gov.pl/edu/konkursy-i-projekty.

§ 3 Miejsce i termin prezentacji utworów

1. Półfinały Konkursu odbywają się w trybie on-line, zgodnie z którym zadaniem uczestnika będzie przygotowanie dwóch materiałów audiowizualnych zawierających odpowiednio jeden wiersz oraz jeden fragment prozy na bazie wspomnień więźniarek FKL Ravensbrück.
2. Czas trwania materiału audiowizualnego nie powinien przekraczać 5 minut każdy.
3. Prezentacja utworów może być wzbogacona o muzykę, gest i ruch pod warunkiem, że służą one twórczej interpretacji tekstu.
4. Organizator postanawia, iż dozwolona jest dowolna technika wykonania filmu oraz możliwe jest użycie dowolnego urządzenia multimedialnego, np. telefonu komórkowego, aparatu fotograficznego, kamery.
5. Materiał audiowizualny powinien zawierać co najmniej:
  - a. krótkie przedstawienie się autora – imię i nazwisko, ewentualnie nazwisko opiekuna, nazwa szkoły;
  - b. przedstawienie prezentowanych utworów w pracy konkursowej (podanie tytułu i autora utworu).
6. Materiał audiowizualny zawierający utwory należy przesłać w terminie do 21 marca 2021 r. do godz. 24:00 w postaci materiału audiowizualnego w formie elektronicznej, w formacie mp4 z dopiskiem „VII OGÓLNOPOLSKI KONKURS RECYTATORSKI „W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek obozu KL Ravensbrück” na adres e-mail właściwego koordynatora Konkursu. Lista adresów koordynatorów znajduje się na końcu Regulaminu oraz na stronie www.edukacja.ipn.gov.pl/edu/konkursy-i-projekty.
7. Warunkiem przyjęcia pracy do Konkursu jest jej terminowe nadesłanie do Organizatora.
8. Organizator nie jest zobowiązany do zwrotu nadesłanych materiałów oraz zwrotu kosztów wynikających z przygotowań pracy konkursowej.
9. Koordynatorzy Półfinałów przekazują otrzymane materiały audiowizualne powołanym przez siebie Oddziałowym Komisjom Konkursowym dokonującym wyboru finalistów.
10. Organizator otrzyma dane dotyczące wyłonionych finalistów nie później niż do dnia 9 kwietnia 2021 r.

§ 4 Gala Finałowa

Ogólnopolska Komisja Konkursowa przesłucha nagrania wyłonionych przez Oddziałowe Komisje Konkursowe finalistów i w terminie do dnia 23 kwietnia 2021 r. ogłosi laureatów za pośrednictwem stron internetowych oraz poprzez media społecznościowe. Finaliści oraz laureaci zostaną poinformowani o decyzjach Ogólnopolskiej Komisji Konkursowej za pośrednictwem poczty elektronicznej.

§ 5 Komisja Konkursowa

1. Oddziałowa Komisja Konkursowa jest powoływana przez Organizatorów eliminacji wojewódzkich do konkursów półfinałowych. Ogólnopolska Komisja Konkursowa powoływana jest przez Organizatora Konkursu.
2. Zadaniem Ogólnopolskiej Komisji Konkursowej jest wyłonienie laureatów Konkursu w drodze oceny występów Uczestników przygotowanych w formie materiału audiowizualnego, a także czuwanie nad prawidłowym przebiegiem Konkursu.
3. Przedmiotem oceny Ogólnopolskiej Komisji Konkursowej będzie zrozumienie tematu, interpretacja tekstów, kultura mowy, ogólny wyraz artystyczny oraz dobór utworów.
4. W skład Komisji Konkursowej wchodzi 3 osoby.
5. Decyzje Komisji Konkursowej są ostateczne i nie przysługują od nich odwołanie.

§ 6 Nagrody i wyróżnienia

1. W Konkursie na każdym etapie zostaną przyznane nagrody i wyróżnienia dla laureatów I, II, III miejsca w kategorii „poezja” oraz I, II i III miejsca w kategorii „proza”.
2. Każdy uczestnik otrzyma dyplom zaświadcający o udziale w Konkursie.
3. Nagrodą dla każdego laureata są nagrody rzeczowe.

§ 7 Prawa autorskie

1. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo publikowania i reprodukcji występów konkursowych bez wypłacania honorariów autorskich.
2. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo bezpłatnego prezentowania i publikacji występów konkursowych w celach promocyjnych w prasie, telewizji, na stronach internetowych oraz wydawnictwach drukowanych i elektronicznych informacyjno-promocyjnych Instytutu Pamięi Narodowej oraz Miasta Ruda Śląska.
3. Uczestnicy Konkursu z chwilą nadesłania pracy, zgodnie z § 3 Regulaminu, udzielają Organizatorom nieodpłatnej, niewyłączonej, nieograniczonej w czasie licencji na wykorzystanie pracy na następujących polach eksploatacji:
  - a. w zakresie utrwalania i zwielokrotniania - wprowadzenie do pamięci komputera i zwielokrotnianie wszelkimi znanymi technikami w tym cyfrową, i elektroniczną;
  - b. w zakresie obrotu egzemplarzami – wprowadzenie do obrotu egzemplarzy wytworzonych zgodnie z lit. a. na terenie Rzeczypospolitej Polskiej;
  - c. publiczne udostępnianie wersji elektronicznej pracy w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niej dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, w

- szczegółności poprzez umieszczenie na stronach internetowych z możliwością nieograniczonego pobrania na urządzenia elektroniczne;
- d. prezentowania pracy konkursowej w prasie, telewizji, na stronach internetowych oraz wydawnictwach drukowanych i elektronicznych w celach informacyjno – promocyjnych Instytutu Pamięi Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, a także publiczna prezentacja pracy w postaci wystawy;
  - e. wykorzystania pracy (w całości lub/i fragmencie) do celów naukowych i edukacyjnych w ramach realizacji misji edukacyjnej IPN.
4. Uczestnik Konkursu oświadcza, że posiada pełnię praw autorskich do przedstawionej pracy konkursowej.

§ 8 Obowiązki Uczestnika Konkursu

1. Uczestnik przystępujący do Konkursu zobowiązuje się nie nadsyłać materiałów, które naruszają prawa do wizerunku, prawa autorskie lub dobra osobiste osób trzecich. W przeciwnym razie ponosi pełną i wyłączną odpowiedzialność wobec osób, których prawa naruszył.
2. Warunkiem udziału w Konkursie jest akceptacja Regulaminu przez uczestnika Konkursu oraz złożenie oświadczenia o udzieleniu Organizatorom licencji w zakresie autorskich praw majątkowych do pracy konkursowej według wzoru stanowiącego Załącznik nr 1 niniejszego Regulaminu. Akceptacja Regulaminu i oświadczenie są dobrowolne, ale konieczne do udziału w Konkursie. W przypadku osoby niepełnoletniej Regulamin akceptuje i oświadczenie podpisuje rodzic/opiekun prawny.
3. Informacje o przetwarzaniu danych osobowych zawiera Załącznik nr 1 do Regulaminu.
4. Organizator realizuje obowiązek informacyjny, o którym mowa w art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia Dyrektywy 95/46/WE (Ogólne rozporządzenie o ochronie danych) z dnia 27 kwietnia 2016 r. poprzez zapoznanie uczestników Konkursu, ich rodziców/opiekunów prawnych i nauczycieli z klauzulami informacyjnymi sformułowanymi w Załączniku nr 1 do Regulaminu.

Postanowienia końcowe

1. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo przerwania, zmiany lub przedłużenia Konkursu, bez podania przyczyn.
2. Organizatorom przysługuje prawo unieważnienia Konkursu bez podawania przyczyny oraz prawo do niewyłaniania zwycięzcy.
3. Organizatorzy zastrzegają sobie prawo do zmian w Regulaminie.
4. Organizatorzy nie są zobowiązani do zwrotów kosztów wynikających z uczestniczenia w Konkursie.
5. Dane osobowe uczestników Konkursu są chronione zgodnie z obowiązującym prawem.
6. Osoby, które nie spełnią któregokolwiek z wymogów określonych w niniejszym Regulaminie lub podadzą nieprawdziwe informacje, zostaną wyłączone z Konkursu.
7. We wszelkich sprawach związanych z Konkursem można kontaktować się z:

- Ewelina Małachowska, OIPN Katowice, ewelina.malachowska@ipn.gov.pl,
tel. 32 207 07 14.

PROPONOWANE MATERIAŁY DO WYKORZYSTANIA:

1. D. Brzosko-Mędryk D, *Mury w Ravensbrück*, MAW 1979
2. G. Chrostowska, *Jakby minęło już wszystko*, oprac. A. L. Gzella, Lublin 2002. (wybór poezji i biografia poetki)
3. *Grażyna Chrostowska. Wiersze*, w opracowaniu Barbary Oratowskiej i Jarosława Cymermana, Muzeum Lubelskie w Lublinie, Lublin 2017.
4. *Hitlerowskie więzienie na Zamku w Lublinie 1939–1944*, red. Z. Mańkowski, Lublin 1988
5. W. Kiedrzyńska, *Ravensbrück – kobiety obóz koncentracyjny*, Warszawa 1965
6. W. Kiedrzyńska, I. Pannenkowa, E. Sulińska, *Ravensbrück. Wiersze obozowe. Wciąż stoję w ogniu*, Warszawa 1961
7. Z. Leszczyńska, J. Kielboń, *Grypsy z Zamku Lubelskiego 1939–1944*, Lublin 1991
8. W. Póltawska, *I boję się snów, Stare rachunki, Rekolekcje beskidzkie*.
9. K. Lanckorońska, *Wspomnienia wojenne*, Znak 2001
10. K. Smoleń, „*Aby świat się dowiedział...*” *Nielegalne dokumenty z obozów Ravensbrück*, Oświęcim 1980
11. U. Wińska, *Zwyciężyły wartości. Wspomnienia z Ravensbrück*, Gdańsk 1985
12. U. Wińska, *Więzi. Losy więźniarek z Ravensbrück*, Gdańsk 1992
13. M. Rutkowska-Kurcysz, *Kamyki Dawida*
14. www.fundacijawiarus.pl – wiersze obozowe
15. Inne opracowania dotyczące tematyki konkursu.

ORGANIZATORZY ELIMINACJI WOJEWÓDZKICH:

- OIPN Białystok – Patrycja Leszczyńska – patrycja.leszczynska@ipn.gov.pl,
tel. (85) 664 57 71
- OIPN Gdańsk – dr Barbara Męczykowska – barbara.meczykowska@ipn.gov.pl,
tel. (58) 668 49 08
- OIPN Katowice – Ewelina Małachowska – ewelina.malachowska@ipn.gov.pl,
tel. (32) 207 07 14
- OIPN Kraków – Roksana Szczypta-Szczęch, roksana.szczech@ipn.gov.pl,
tel. (12) 211 70 23
- OIPN Lublin – Katarzyna Syska, katarzyna.syska@ipn.gov.pl,
tel. (81) 536 34 80
- OIPN Łódź - Magdalena Zapolska-Downar – magdalena.zapolska-downar@ipn.gov.pl
tel. (42) 616 27 59
- OIPN Poznań – Izabella Kopczyńska – izabella.kopczynska@ipn.gov.pl,
tel. 61 835 69 54

- OIPN Rzeszów – Katarzyna Hudzicka-Chochorowska – katarzyna.hudzicka-chochorowska@ipn.gov.pl, tel. (17) 860 06 060
- OIPN Szczecin – dr Sebastian Kaniewski, sebastian.kaniewski@ipn.gov.pl, tel. (91) 31 29 413
- OIPN Warszawa – Edyta Gula, edyta.gula@ipn.gov.pl, tel. (22) 860 70 47
- OIPN Wrocław – Marek Gadowicz, marek.gadowicz@ipn.gov.pl, tel. (71) 326 97 39
- Delegatura w Bydgoszczy – Joanna Krzemień-Wiejak, joanna.krzemien@ipn.gov.pl, tel. (52) 321 95 01
- Delegatura w Kielcach – Edyta Krężolek – edyta.krezolek@ipn.gov.pl, tel. 696 826 381
- Delegatura w Olsztynie – Aleksandra Pawlak – aleksandra.pawlak@ipn.gov.pl, tel. 691 238 811